

Riigikogu rahanduskomisjoni istungi protokoll nr 51

Tallinn, Toompea

Teisipäev, 16. jaanuar 2024

Algus 14.00, lõpp 15.22

Juhataja: Annely Akkermann (esimees)

Protokollija: Vivian Põld (konsultant)

Võtsid osa:

Komisjoni liikmed: Jaak Aab, Aivar Kokk, Maris Lauri, Jürgen Ligi, Marek Reinaas, Aivar Sõerd

Komisjoni ametnikud: Tiina Licht (nõunik-sekretariaadijuhataja), Kristo Varend (nõunik), Kai Raudkivi (nõunik)

Puudusid: Martin Helme, Jevgeni Ossinovski, Siim Pohlak, Kersti Sarapuu ja Toomas Uibo

Kutsutud: Päästeameti peadirektor Margo Klaos, Siseministeeriumi pääste- ja ohutuspoliitika osakonna juhataja Tarvi Ojala, Põhja-Tallinna vanem Manuela Pihlap, Kriisiuuringute Keskuse juht Hannes Nagel, Lilleküla komando meeskonnavanem Sten Lauriste, Riigikogu Kantselei pressinõunik Gunnar Paal (1. päevakorrapunkt)

Päevakord:

1. Kollektiivse pöördumise „Peatame Kopli päästekomando sulgemise!“ arutelu
2. Info ja muud küsimused

1. Kollektiivse pöördumise „Peatame Kopli päästekomando sulgemise!“ arutelu

Hannes Nageli sõnul on Kopli päästekomando sulgemine praeguses julgeolekuseisus mõistetamatu samm. On arusaadav, et riigieelarve olukord vajas teatavaid kärpeid, ent elanikkonnakaitse baaselemendi ehk kutselise päästekomando sulgemine peaks olema äärmuslik samm. Kui meil oleks tegu pelgalt majanduskriisiga, oleks sellest veel võimalik aru saada. Kahjuks elame julgeolekuekspertide hinnangul riigikaitse seisukohalt viimase 30 aasta kõige keerulisemal ajal. Sõjaline riigikaitse valmistub aktiivselt nii relvade kui laskemoona ostmisega, aga tagalas pannakse samal ajal vastukaaluks komando kinni. See ei sobi kuidagi kokku laiapiindse riigikaitse, ega elanikkonnakaitse aluspõhimõtetega. Näitena võib välja tuua, et kui Eesti sõjaline vastupanuvõime on aastatega kasvanud märkimisväärselt proportsiooniliselt sõjalise ohuga, siis Eesti elanike kaitse elanikkonnakaitse näol ehk tagala kaitsmine liigub vastupidises suunas, olukorras, kus viimaste aastatega on oht pretsedenditu tempoga kasvamas. Potentsiaalne rinne ja tagala ei astu ühte sammu, nad ei toeta üksteist ettevalmistusega. Kopli komando sulgemise puhul pikeneb abi kohalejõudmise aeg tavaolukorras enam kui 62 000 inimese jaoks. Sõjalise ründe korral tähendab see piirkonnas kiirabi puudumist, mis muutub kiiresti oluliseks valukohaks inimestele elupäästva abi osutamisel. Kiire päästeabi olulisust on sõjalises kriisis näidanud varsti kaks aastat Ukraina kogemus. Ukrainas oli 2022. aastal enne sissetungi algust abi kohalejõudmise sihiks

linnapiirkondades 10 minutit. Kaks aastat hiljem aitab Eesti Vabariigi pealinnas päästekomando sulgemist põhjendada viide, et abi jõuab kohale ette nähtud 15 minuti jooksul. See on numbrimaagia, mille peale tasub mõelda, sest eesmärkide nihutamisega on võimalik mõne aasta pärast rääkida ka 20 või 25-st minutist. Avalikus ruumis on kõlanud ka väide, justkui vabatahtlik päästekomando saaks kutselist päästekomandot asendada. Selle punkti paikapidavust oskavad paremini kommenteerida päästeametnikud ise. Vabatahtlik päästekomando osutab oluliselt vähem teenuseid kui kutseline komando. Lisaks ei ole vabatahtlikus komandos elupäästevõimekust, see tähendab, et vabatahtlikud päästjad ei tee näiteks suitsusukeldumist. Sisuliselt ollakse olukorras, kus on küll tulemas vabatahtlik komando, ent teenuse sama taset on võimatu tagada. See tähendab reaalseid kahjusid nii varale, tervisele kui äärmuslikel juhtudel kaotusi inimeludes. Seni on vastuseta küsimus, miks ei ole pääste elutähtsate teenuste nimekirjas, seevastu digitaalse allkirja andmine on elutähtis teenus. Selle absurdsust aitab ilmestada potentsiaalne olukord, kui tõsisel kriisil saab hädasolev inimene anda küll digiallkirja, ent päästeteenus järjest kaugeneb. Need ei ole võrreldavad avalikud teenused. Elutähtis teenus on baasteenus, millest sõltuvad nii elanikud, riigiasutused, kui ka teised teenuse osutajad. Kui näiteks Põhja-Päästkeskus Eerika tänaval põleb lahtise leegiga või sellest 750 meetrit eemal mereväebaas või Lennusadama kõrval Euroopa Liidu amet, rääkimata suurõnnetusest BLRT sadamas või mõnel teisel tööstusobjektil ning kui kohale saavad päästjad, on tegemist elutähtsa teenuse osutamisega. Kopli komando sulgemine on väärtusküsimus ning kui see otsus võib olla kinnitatud, tuleb tagada, et Eestis ei panda praeguses julgeoleku olukorras kinni ühtegi teist kutselist päästekomandot. Kui peaks juhtuma halvim ning realiseeruma sõjaline rünnak, kaotame komandode sulgemisega abi andmise võimekuses. See on aga kõigi elanike ootus ning ka riigi kohustus pakkuda abi ka kõige tõsisemas kriisis. Selle võimaldamine nõuab läbimõeldud tegutsemist ning piisavate rahaliste vahendite eraldamist päästevõimekusele, laiemalt aga Siseministeriumile kogu elanikkonnakaitsevõimekuse tõstmiseks. 2025. aasta riigieelarve aruteludel peab sõjalise riigikaitse kõrval pühendama tähelepanu ka tagalas toimuvale, sest sedagi on Ukraina õpetanud ja rindele mobiliseeritakse ikkagi tagalast. Tagalast hoitakse ka sõjas majandust üleval ning seega peab olema võimekus inimesi tagalas tõhusalt kaitsta. Kopli erivõimekusega päästekomando sulgemise maksumusest või kokkuhoiuvõidust rääkides võib märkida, et 1. jaanuari seisuga elab Põhja-Tallinna linnaosas 62 245 inimest ehk Kopli päästekomando maksnuks 12 eurot aastas Põhja-Tallinna elaniku kohta. Meie riigi inimeste turvalisuse hinnaks antud juhul Põhja-Tallinna näitel oli üks euro kuus. Seda ilmestab seegi, mis hinna eest ollakse valmis loobuma elanike turvatundest.

Manuela Pihlapi sõnul on Põhja-Tallinnas kõige pikem merepiir. See tähendab, et Põhja-Tallinnasse saabumine ja sealt väljumine on tihti keeruline, sellepärast, et seal on nn pudelikael, mis on väga kitsas. Põhja-Tallinnas on kõige rohkem sadamaid, mis tegelevad kergesti süttivate ainetega, seetõttu on ka merereostuse oht suurem. Kopli päästekomandol on merereostustõrje võimekus. Kui Kopli komando kinni pannakse, siis lähim võimekus on Pirital, seega tuleks abi kaugelt. Lisaks on Põhja-Tallinnas ajaloolised puithooned ja Põhja-Tallinn on kõige kiiremini arenev linnaosa, see tähendab, et igal aastal tuleb inimesi juurde. Kavandatava plaani järgi hakkab Põhja-Tallinnat teenindama Lilleküla komando, mis, on hetkel Eesti kõige koormatum komando, umbes 2000 väljakutset aastas. Kui seni on Kopli komando käinud abis Lilleküla komandol, mis edaspidi võtab Kopli ülesanded üle, siis see tähendab, et vahepeal võib komando olla tühi. Kõik kriisistsenaariumid näitavad, et kui peaks tulema rünnak on Põhja-Tallinn kõige haavatavam, sest seal on sõjasadam ning kriisisituatsioonis ei saa poolsaarelt ei välja ega sisse. Päästjate kohalolek on ülimalt tähtis. On arusaadav, et riigieelarves on kitsas käes, aga vajadus on ainult 700 000 eurot aastas.

Tarvi Ojala märkis, et elutähtsate teenuste korraldus Eestis on tõepoolest selline, et selles ei ole ühtegi riigi poolt osutatavat teenust. Elutähtsate teenuste regulatsioon lähtub sellest, et kohustused pannakse eraettevõtetele. Sellest tulenevalt ei ole seal päästeteenistust, millele saaks eraldi seadusega kehtestada ülesanded, mida on tehtud päästeseadusega. Põhjuseks, kuhu ollakse praegu jõudnud on 2021. aasta valitsuse poolt antud kärpeülesanded, mis kehtestati kogu eelarveperioodiks. 2022. ja 2023. aasta summade osas, mis kärpeülesandeks kehtestati on olnud võimalik lahendada teisiti, kuid käesoleval aastal tuli

teha otsus ja asuda komandovõrgustiku kärpima.

Margo Klaose sõnul on hea meel, et selline pöördumine on tehtud ja on nähtud, kui oluline ühes või teises piirkonnas on lähedal päästekomando olemasolu ning elupäästeteenus. Päästekomando sulgemiseni on viinud 2021. aastal tehtud otsused, mille kaudu on nelja aasta jooksul Päästeameti eelarvet igal aastal kärbitud. 2022. aastal 1,1 miljonit eurot. 2023. aastal ei pidanud küll kärpeid tegema, aga lisandus juurde kõigi olemasolevate inimeste palgatõus, mis suurendas küll eelarvet, aga palgatõusu arvelt ei saanud võtta järgmistel aastatel uuesti eelarvet vähemaks. 2024. aastaks oli valdkonnale ette nähtud umbes 800 000 eurot täiendavat kärbet ning tuli näidata põhjendused ja selgitused, kust vähemaks võetakse. Kui 2022. aasta otsus oli tehtud, anti avalikult nii Riigikogu fraktsioonides kui Siseministeriumile teada, et kui kärbe, mis on riigieelarve seaduse (RES) perioodiks 2022 kuni 2025 jääb sellisel kujul jõusse, siis teine suur kärpeosa, mis on suurusjärgus 800 000 eurot, puudutab inimeste koondamist ja päästekomandode võrgustiku muudatusi. Info oli varakult teada ja suvel tuli teha valikuid ja otsus. Valikud tehti päästekomandode viie erineva asukoha põhjal ja otsuse, et sulgemisele läheb Kopli päästekomando tegi siinkõneleja, Päästeameti peadirektor, sest see on Päästeameti peadirektori vastutada. Otsuse põhjus on asjaolu, et ükskõik, millise muu päästekomando sulgemine oleks selle piirkonna inimestele tähendanud, et abi kättesaadavus jääb kaugemale kui 30 minutit. Kopli päästekomando oli valikus ainuke, kus sai garanteerida, et lähim päästekomando on jätkuvalt vähemalt 15 minuti abi kättesaadavuse kaugusel. Standardeid Eestis selles osas ei ole. Olulisena saab veel lisada, et ühelgi piirkonnal ei ole päris oma päästekomandot, üle eesti igal pool reageeritakse oma võrgustiku ja päästesüsteemiga. Kopli päästekomando on praegu arvestuslikult esmareageerija 25-le tuhandele inimesele. Enamuse jaoks on kõige lähem Lilleküla päästekomando. Ühtegi päästekomando võrgustikku Päästeamet ise omal soovil ja ilma hädavajaduseta sulgeda ei soovi.

Anneli Akkermann tundis huvi, kui palju oli Päästeameti eelarve täitmine aastatel 2020. ja 2021. 2022. aastal oli Päästeameti eelarve demineerimise valdkonnas 4,8 miljonit eurot, päästmine maismaal ja siseveekogudel 64 miljonit eurot ja abi osutamine Eesti päästepiirkonnas 19 miljonit eurot. Kui vaadata rida päästmine maismaal ja siseveekogudel, siis 2023. aastal oli eelarve 97 miljonit eurot ning 2024. aasta eelarve 85 miljonit eurot. Võrreldes 2022. aastaga on eelarve kasvanud 21 miljonit eurot. Ettekandja sõnul on vajadus 700 000 eurot, aga kas tõesti 21 miljoni euro piiridesse nimetatud summa ei mahtunud. Lisaks, Vabariigi Valitsuses ja Riigikogus otsustati, et päästjate palka tuleb tõsta ja lepiti kokku, et palgatõus on 15 protsenti, tegelikult tõsteti palku 22 protsenti. Seda infot sai vaadata Siseministeriumi palgaandmete tabelist, mis on kodulehele välja pandud. Veendunult saab öelda, et paremini kui Päästeameti juhtkond ei kujunda Eesti komandovõrku mitte keegi, ammugi mitte poliitikuid.

Margo Klaos sõnas, et eelarvesse on planeeritud personalikulud, sest valdkonnas on kindel arv inimesi, kelle palk on eelarves, kui kärbitakse 800 000 eurot, siis peab mingi hulga inimestest koondama, mitte ei saa inimeste palka eelarves vähendada. Suurem osa eelarve kasvust, mis valdkonda juurde tuli, oligi konkreetset olemasolevate töötajate palkade tõstmiseks ja suurendas 2023. aasta eelarvet märkimisväärselt. Võrreldes 2023. aasta eelarvega ja tulles 2024. aastasse, siis reaalne eelarve vähenes 727 000 eurot, mis oli RESis ette nähtud. Inimeste arv ilma koondamata ei oleks vähenenud.

Jaak Aab selgitas, et kui 2021. aastal pandi kokku 2022. aasta eelarvet ja RES-i neljaks aastaks, olid eelarve läbirääkimised väga rasked, aga lõppesid sellega, et üht-teist sai Siseministeriumi eelarves suurendatud. Kinnitus saadi nii peaministrilt, siseministrilt ja ametitelt, et ühtegi komandot ei suleta.

Hannes Nagel kommenteeris, et 2021. aastal ei olnud selliseid väljakutseid ja probleeme, mis kaasnesid 2022. aasta alguses, kui algas teine sissetung Ukrainasse, mis on võtnud täiemõdulise sõja mõõtmed kahe riigi vahel. See on omakorda tõmmanud kaasa väga paljud teised riigid, toetajad või sõjapõgenike sihtriigid. 2024. aastal on Ukraina sõja kogemusel näha, et tsiviiltaristu kaitse ei ole ulmeteema, vaid igapäevane reaalsus. Sellepärast oleks mõistlik poliitiliste erakondade üleselt leppida kokku sõjalise riigikaitse osas, mis ei puuduta relvi vaid elanikkonnakaitset. Meil räägitakse laiapindsest sõjalisest riigikaitsest, aga kui

elanikkonnakaitse, Päästeamet sealhulgas koos Siseministeeriumi ja teiste allasutustega ei ole osa riigikaitsest, siis see on probleemikoht, mis vajab kiiremas korras lahendust.

Annely Akkermanni sõnul peaaegu kõik valdkonnad soovivad, et just nendel oleks riigieelarve eraldis seotud SKP-ga. 2024. aastal prognoositakse SKP vähenemist kolm protsenti, see tähendaks, et kõikide valdkondadele oleks ette näha kolm protsenti eelarve vähenemist ja kolm protsenti koondamisi. Tundub hea mõte siduda SKP-ga, aga kui SKP väheneb, siis neid kärpeid ei taha keegi vastu võtta.

Aivar Sõerd selgitas, et 2024. aastal on Päästeameti kulud kokku 110 miljonit eurot. 2023. aastal oli eelarve 136 miljonit eurot, mis sisaldasid palgatõusu ja ühekordseid kulusid elanikkonna kaitseks. 2022. aastal oli eelarve 92 miljonit eurot. Eelmise 2023. aasta tööjõukulu eelarve oli 72 miljonit eurot ja käesoleval aastal 70 miljonit eurot, miinus kaks protsenti tööjõukulu vähenemist. See ei ole eelarve number, mida Riigikogu seadusega kehtestab. Seadusega kehtestatakse üks number programmis päästmine maismaal ja siseveekogudel. Kopli päästekomandot ei ole üldse eelarves mainitudki, pole sellist rida. Eraldatud vahendid tagavad, et elupääste sündmusele jõudmise keskmine aeg on 10 minutit, 92-le protsendile elanikele on tagatud 15 minuti jooksul. Kes olid teised viis päästekomandot, kelle üle arutati ning kas neil oli kohalejõudmise aeg pikem.

Margo Klaos vastas, et arutelu toimus kokku viie päästekomando üle, aga ülejäänud neli asuvad oma naaberkomandost päris kaugel -Narva-Jõesuu, Värskas, Tõstamaa ja Nõva. Need on kõik abikauged piirkonnad, kohad, kuhu järgmine päästekomando jõuab 30 minutiga. Kui oleks läinud nende päästekomandode sulgemise teed, siis seal ei oleks saanud piirduda ühe, vaid oleks mitu päästekomandot pidanud sulgema, sest need on väiksema koosseisuga.

Jaak Aab küsis, kas päästjad, kui nad koondatakse lähedased teistesse komandodesse tööle.

Margo Klaos vastas, et suvest alates, teades, et viis kohta võivad kinni minna peatati Tallinnas teistes komandodes värbamine, et juhaks kui otsus tuleb, oleks võimalikult paljudele võimalik pakkuda aasta lõpus töökohta. Ministeeriumist saadi sisemistest ressurssidest 250 000 eurot palkade jaoks ja 21-st koondatud päästjast 16-le sai pakkuda vakantseid kohti.

Aivar Kokk märkis, et kui päästjatel lubati palgavahendeid tõsta 15 protsenti, aga leiti sisemistest ressurssidest vahendeid ja tõsteti 22 protsenti, siis Siseministeeriumis lubati ametnikel palka tõsta 5 protsenti, aga tõusis üle 20 protsendi. Raha oli vaja leida käesoleva aasta riigieelarvest ja see võeti lihtsalt komandodelt. Oleks võinud rahulikult valgekraesid vähemaks võtta, mitte päästekomandosid vähendada.

Tarvi Ojala vastas, et ei saa kuidagi kommenteerida, sest sellised otsused ei ole tema vastutusallas.

Jaak Aabi sõnul ka praegune valitsus andis enne eelarve koostamist ülesande ministeeriumidele otsida kokkuhoidu kohti. Ta tundis huvi, kui palju Siseministeerium sellesse panustas.

Tarvi Ojala vastas, et päästevaldkond jäi seekord puutumata, kokkuhoiukohtad leiti valdkondadest, kust oli võimalik leida.

Annely Akkermann märkis, et riigi poolt on siiski pääste valdkonna eelarvet suurendatud ja kuigi päästjate palgad on tõusnud 22 protsenti, siis need ülearu kõrged ei ole ja ka inflatsioon on olnud kahel aastal pea 30 protsenti. Kuigi eelarve läbipaistvus võiks olla parem nagu ka konkreetset juhul peab tõdema, siis ikkagi on päästevõrgu kujundamine sügavalt ekspertiisi küsimus ja otsused tuleb usaldada vastavate alade spetsialistidele.

Manuela Pihlap juhtis tähelepanu, et kui tuli teade, et Kopli päästekomando suletakse, siis Tallinna linn pakkus oma abi ja ütles, et võib Kopli komando toetamise võtta enda kanda. Siseministeerium sellele palvele ei vastanud, ei alustanud läbirääkimisi.

Annely Akkermann tundis huvi, kas Tallinna linn oli nõus sihtotstarbelise eraldisena tegema ülekande Päästeametile, et komando säiliks? Kas Siseministeeriumi esindaja oskab kommenteerida, miks läbirääkimisi ei alustatud?

Manuela Pihlap vastas, et linnale on teada kulu 700 000 eurot aastas ja oldi avatud arutelule nelja aasta perspektiivis.

Margo Klaos lisas, et Päästeamet on riigieelarvest finantseeritav. Vabatahtlike rahastab Päästeamet ise ja valitsuse kaudu saavad nad toetust. Läbirääkimised Tallinna linnaga on

peetud, aga mitte selles osas, kuidas linn saaks riigieelarvesse enda vahendeid ümber tõsta, vaid selles suunas, kuidas linn saab toetada vabatahtlikku päästekomandot Koplis. Linn on oma vahendid selleks eraldanud.

Annely Akkermann märkis, et vabatahtlike komandode võrk on tihedalt seotud Päästeameti ja Häirekeskusega, kas Tallinna linna ettepanek võiks olla üks lahendus, et Kopli komando püsiks avatuna.

Margo Klaos vastas, et praegu eeltöö selles suunas käib. Tallinna linn koos MTÜ-dega teeb ettevalmistusi ja Päästeamet on ka kaasatud. Päästeametil on üleriigiliselt praegu lepingud 119 vabatahtliku päästekomandoga.

Manuela Pihlap kinnitas, et läbirääkimised käivad, päästjatega on toimunud kohtumised, kes on ka öelnud, et vabatahtlik komando ei ole piisav, mida Põhja-Tallinn vajab. Eesmärk on, et Kopli komando säiliks terves koosseisus kõikide võimalustega.

Marek Reinaas tundis huvi, kas Kopli komando on juba suletud.

Margo Klaos vastas, et alates 1.veebruari 2024 päästjad enam välja ei sõida.

Marek Reinaas märkis, et kui Tallinna linn soovib komando ülalpidamise enda vastutada võtta, siis, miks raha vastu võtta ei taheta. Lisaks, kas vastab tõele, et ministeerium eraldas 250 000 eurot, et kokku hoida 750 000 eurot.

Margo Klaos vastas, et ministeerium vähendas 727 000 eurost kärbet 250 000 euro võrra, et saaks võimalikult paljudele päästjatele töökohti pakkuda ja päästjate arv Tallinnas ei väheneks niipalju, kui oleks vähenenud.

Aivar Sõerd märkis, et kui kohalejõudmise aega arvestatakse 15 minutit, kas hinnatakse ja arvestatakse ka asjaolu, millised objektid territooriumil asuvad, näiteks Koplis asuv Balti Laevaremonditehas.

Margo Klaos vastas, et ennekõike vaadatakse, kui palju elanikke on ohualas. Tallinna kontekstis on päästekomandode võrgustik selline, et saab kõikide komandodega, Lilleküla esmareageerijana kõikidesse piirkondades mõistliku ajaga. Tööstusalade kõrvale eraldi päästekomandosid kunagi planeeritud ei ole, eelkõige inimeste paiknemise järgi.

Hannes Nagel küsis, kas siseturvalisus on osa riigikaitsest või mitte. Riigikaitse valdkonnas adutakse hästi, mismoodi hakkab ohu korral järgmine päev välja nägema. Samas siseturvalisuse valdkonna puhul nähakse kui eilse päeva jätkumist.

Annely Akkermann vastas, et riiki tuleb vaadata tervikuna. Haridusinimesed kinnitavad õpetajate streigi eel, et haritud inimene on riigikaitse, sotsiaalprobleemide puhul räägitakse, et sotsiaalkaitse on riigikaitse, aga lõppkokkuvõttes on see ikkagi üks komplekt, lisaks rahanduslik jätkusuutlikkus. Samuti peab tasakaalustatult kõiki aspekte arvestama maksumaksjatelt kogutava rahaga. Vabariigi Valitsus kavandab oma päevakorras arutelu, et eelseisval neljal aastal panustatakse täiendavalt laiapindsesse riigikaitse valdkonnas, mis põhiliselt toetub Päästeametile ja sisejulgeolekule.

Margo Klaos täpsustas, et oluline on arusaam laiapindse riigikaitse ja elanikkonnakaitse vahel rollijaotusest. Laiapindses riigikaitse on rahalisi vahendeid 80 miljonit eurot, sellest umbes 30 miljonit eurot on elanikkonnakaitsega seotud. Päästeamet saab 80 miljonit eurot järgmise nelja aasta jooksul 10 miljonit eurot, et tõsta elanike teadlikkust ning hooldada oma autod ja eritehnika.

Sten Lauriste märkis, et Kopli komando sulgemine ei suurenda kellegi julgeolekut ja arutelud käivad täiesti naeruväärse summa üle, mis oleks vajadus komando ülalpidamiseks.

Aivar Koka sõnul on kurb kuulda, et Tallinna Linnavalistus on küll teinud ettepaneku Siseministeeriumile, aga ministeerium ei ole suvatsenud vastata. Kas meeldib või mitte, aga need, kes on võimul võiksid omavahel suhelda ja leida lahenduse.

Margo Klaos kinnitas, et Päästeameti eelarve on küll kasvanud ja jääb mulje, et eraldatud 100 miljoni euro sees on see kõnealune summa väike, aga suurem osa eelarvest on seotud inimeste palkadega, koolituse, varustusega, hoonete ülalpidamiskuludega ja sõidukitega, mida eelarvest ise juhime. Kõnealune 700 000 eurot on väga suur protsent ja eelmisel aastal Päästeameti väljakutsete arv tegi läbi aegade rekordi, üle 30 000 väljakutse häirekeskuse kaudu, mille põhjusel läks eelarve miinusesse. Eelarve läks tegelikkuses miinusesse tänu vabatahtlike väljasõitude summa kompenseerimisele.

Annely Akkermann võttis arutelu teema kokku ja märkis, et komisjon kuulas ära kollektiivse

pöördumise esitajate, Siseministeeriumi ning Päästeameti esindajate argumendid ja menetleb pöördumist edasi vastavalt Riigikogu kodu- ja töökorra seadusele (RKKTS). Ta tänas külalisi ettekannete esitamise ja küsimustele vastamise eest.

Maris Lauri tõstatas küsimuse, miks antud kollektiivne pöördumine saadeti menetlemiseks rahanduskomisjoni, kuna päästekomandode töökorraldus on õiguskomisjoni pädevus ja lisaks täitevvõimu pädevus.

Jürgen Ligi sõnul on julgeolek ka rahanduslik jätkusuutlikkus ja kokkuhoid on paratamatu kui tulud on ebapiisavad. Antud teema on ministri otsustada, mitte rahanduskomisjoni. Kui põhjendatakse, et teenus on tagatud, siis meile sellest piisab.

Aivar Kokk tegi ettepaneku vastuses märkida, et Riigikogu rahanduskomisjon ei ole riigieelarves kärpinud ühtegi senti. Nimetatud valdkonna kohta on teinud otsuse ministeerium. Kurb on kui omavalitsus ja ministeerium omavahel ei suhelnud.

Jürgen Ligi ütles, et süsteem peab olema üles ehitatud ühtsena. Riik koosneb riigist ja omavalitsustest, nad peavad koos töötama. Kui amet leiab, et pääste on tema pädevus ja ta ei vaja sinna uut tegijat, siis nii on.

Jaak Aab märkis, et parem on ju kui läbirääkimiste tulemusel linn neid rahastab. Professionaalse päästekomando rahastamisel linna poolt oleks tekkinud seaduslik probleem.

Annely Akkermann sõnul respektierib ta Päästeameti otsust. Ta tõi välja, et Kopli päästekomando sulgemine on Päästeameti pädevus, see ei ole Riigikogu otsustustasand, adressaat on vale. Komisjon kujundab seisukoha ja teavitab sellest pöördumise esitajaid. Arvamuse kavand saadetakse komisjoni liikmetele ülevaatamiseks enne otsuse tegemist.

Tiina Licht lisas infoks, et RKKTS-s on vastavad paragrahvid, kuidas komisjon peab menetlema kollektiivset pöördumist. Otsuse tegemiseks ja vastamiseks on aega 6 kuud, alates pöördumise menetlusse võtmisest.

Otsustati:

1.1. Jätkata arutelu komisjonis (konsensus: Jaak Aab, Annely Akkermann, Aivar Kokk, Maris Lauri, Jürgen Ligi, Marek Reinaas, Aivar Sõerd).

2. Info ja muud küsimused

Tänaseks kavandatud päevakorrapunkt 2, Riigikogu otsuse “Eesti Panga Nõukogu uue liikme nimetamise eelnõu” esitamise ettevalmistamine lükkub edasi, kuna tagasiastumiseks on esmalt vajalik esitada avaldus EP Nõukogu esimehele.

(allkirjastatud digitaalselt)
Annely Akkermann
juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)
Vivian Põld
protokollija